

Xét bảng thông tin sinh viên

MSV	HVT	LOP	DIEM
20002106	Phạm Tiến Anh	K65KTDTTH	9.5

- Bảng trên có 4 cột thông tin để mô tả một sinh viên.
  - Mã sinh viên, Họ và tên, Lớp, Điểm
- Hàng đầu tiên chứa các *tiêu đề* đại điện cho các cột là:
  - MSV, HVT, LOP, DIEM
  - Các tiêu đề đó còn được gọi là các *trường* thông tin
- Hàng phía dưới chứa giá trị của các trường.

Bảng trên là một ví dụ về *dữ liệu có cấu trúc*. Một đối tượng trong bảng có nhiều trường thông tin.

Kiểu dữ liệu của các trường thông tin

MSV	HVT	LOP	DIEM
20002106	Phạm Tiến Anh	K65KTDTTH	9
20002147	Trương Ngôn Nghĩa	K65KTDTTH	8
20002133	Nguyễn Quang Huy	K65KTDTTH	8.5
20002112	Đào Ánh Dương	K65KTDTTH	7.5

int MSV

• char HVT

• char LOP

• float DIEM

Mô tả dữ liệu có cấu trúc ở bảng trên như sau

Ngôn ngữ C hỗ trợ một số cú pháp để mô tả dữ liệu cấu trúc trên

```
Cú pháp 1:
                             Cú pháp 2:
struct sinhvien
                             typedef
                                          struct
            MSV;
                                          MSV;
      int
                                    int
      char HVT[50];
                                          HVT[50];
                                   char
                                   char LOP[15];
      char LOP[15];
      float
           DIEM;
                                          DIEM
                                   float
                             } sinhvien;
};
```


Nội dung chính

1

Struct – Cấu trúc

1. Cấu trúc

- Là sự mở rộng của mảng, cho phép ta lưu trữ và xử lý thông tin phức tạp hơn.
- Là một tập hợp các biến, mảng,... với các kiểu dữ liệu khác nhau, mỗi thành phần này được gọi là *trường*. Chúng được nhóm lại và biểu thị bởi một tên duy nhất (tên của cấu trúc).
- Là kiểu dữ liệu phức hợp do người dùng tự định nghĩa khi mà một kiểu dữ liệu sơ cấp của C không thể mô tả được.

Ví dụ: nhân_viên: họ_tên(char), năm_sinh(int), lương(float)

✓ Các thành phần của một cấu trúc có thể là một cấu trúc khác.

2. Cú pháp định nghĩa dữ liệu kiểu struct

```
Cú pháp 1:
                                       Cú pháp 2:
struct <tên kiểu cấu trúc>
<tên kiểu dữ liêu> tên trường 1;
<tên kiểu dữ liệu> tên trường 2;
<tên kiểu dữ liệu> tên trường n;
};
-----Ví du-----
struct student
       name[100];
char
int
                                       int
        age;
                                               age;
float
                                       float
        score;
                                       } student;
```

```
typedef struct
<tên kiểu dữ liệu> tên trường 1;
<tên_kiểu_dữ_liệu> tên_trường_2;
<tên_kiểu_dữ_liệu> tên_trường_n;
} <tên_kiểu_cấu_trúc>;
-----Ví dụ-----
typedef struct
char name[100];
        score;
```

3. Khai báo biến kiểu cấu trúc

- Sau khi định nghĩa xong kiểu dữ liệu mới. Ta có thể khai báo các biến có kiểu dữ liệu như đã được định nghĩa theo các cách sau:
  - ✓ Khai báo biến có kiểu dữ liệu được định nghĩa theo <u>cú pháp 1</u>:
     struct <tên_kiểu_cấu_trúc> <danh_sách_tên_các_biến_cấu_trúc>
     ví du: struct student a;
  - ✓ Khai báo biến có kiểu dữ liệu được định nghĩa theo <u>cú pháp 2</u>:
     <tên_kiểu_cấu_trúc>
     ví dụ:
     student a;
- Cách sau đây vừa định nghĩa cấu trúc, vừa khai báo các biến có kiểu cấu trúc đang được định nghĩa:

```
struct <tên_kiểu_cấu_trúc>
{
      <tên_kiểu_dữ_liệu> tên_trường_1;
      ...
      <tên_kiểu_dữ_liệu> tên_trường_n;
} <danh_sách_tên_các_biến_cấu_trúc>;
```

Ví dụ:

float x;

int y;

student z; // khai báo biến đơn

student a[10]; // khai báo biến mảng

student *p; // khai báo con trỏ

4. Truy cập các thành phần cấu trúc

- Thành phần cơ bản (trường) của một cấu trúc có thể là *biến đơn*, *mảng* hoặc có thể là *một cấu trúc* khác. Do đó khi xử lý một biến kiểu cấu trúc bao giờ cũng phải được thực hiện thông qua các trường của nó. Để truy cập đến các trường của một biến cấu trúc ta dùng một trong các cách viết sau.
  - ✓ Truy cập các trường của *biến đơn* cấu trúc như sau:

Ví dụ: khai báo tên_cấu_trúc biến
truy cập biến . tên_trường_i

✓ Truy cập các trường của *biến mảng* cấu trúc như sau:

Ví dụ: khai báo tên_cấu_trúc biến[100]

truy cập biến[chỉ_số].tên_trường_i

✓ Nếu biến cấu trúc là con trỏ, ta truy cập các trường của con trỏ cấu trúc thông qua phép toán: →

Ví dụ: khai báo tên_cấu_trúc *biến truy cập biến → tên_trường_i

Ví dụ: Định nghĩa một cấu trúc to do 20

Định nghĩa một cấu trúc toado2d với 2 trường thông tin là x và y

```
float x;
float y;
} toado2d;

// khai bao bien co kieu toado2d
toado2d a, b;
```

typedef struct

Tóm tắt cách truy cập các thành phần biến cấu trúc

```
// định nghĩa kiểu cấu trúc student
typedef struct
{
     char name[20];
     int age;
     float score;
} student;
```

// khai báo một số biến kiểu *student*

student x, a[50], *p;

//Bảng dưới đây mô tả tóm tắt cách truy xuất các thành phần của các biến có kiểu cấu trúc *student*.

Biến cấu trúc	Lấy địa chỉ		Lấy giá trị	
Biến đơn	&biến.tên_trường		biến . tên_trường	
Ví dụ: x	&x •score		x •score	
Biến mảng	&biến[chỉ_số] • tên_trường		biến[chỉ_số] • tên_trường	
	&(biến + chỉ số) →tên_trường		(biến + chỉ số) →tên_trường	
Ví dụ: a	&a[i].score	& $(a+i) \rightarrow score$	a[i].score	$(a+i) \rightarrow score$
Biến con trỏ	&biến → tên_trường		biến → tên_trường	
Ví dụ: p	& p →score		p →score	

5. Xuất, nhập dữ liệu với biến cấu trúc

Ví dụ: Nhập và in thông tin cho 1 biến kiểu student

Ví dụ: Cách dùng biến đơn cấu trúc

```
// Chương trình này nhập vào thông tin của một biến đơn kiểu cấu trúc
#include <stdio.h>
 typedef struct
                                               Định nghĩa một kiểu dữ liệu mới
   int age; char name[20]; float score;
                                                      có tên là student
   } student;
main()
 student q;
                                     Khai báo biến q có kiểu student
 printf("Nhap vao thong tin: \n");
 scanf("%d%s%f", &q.age, &q.name, &q.score);
 printf("\nAGE = %d NAME = %s SCORE = %f ", q.age, q.name, q.score);
```

Ví dụ: Cách dùng con trỏ cấu trúc

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
typedef struct
                                      //nam sinh
                   int ns:
                   char nm[100];
                                      //ho ten
                                      //diem trung binh
                   float dtb;
} student ;
main()
                   student *a;
                   int i, N;
                   printf("Nhap tong so sinh vien: ");
                   scanf("%d%*c",&N);
                   puts("Nhap thong tin cua sinh vien");
                   a = (student*)malloc(N*sizeof(student));
                   for(i=0; i< N; i++)
                                      printf("Ho ten:\t");
                                      gets(a[i].nm);
                                      printf("Nam sinh:\t");
                                      scanf("\%d",&((a+i)->ns));
                                      printf("Diem:\t");
                                      scanf("\%f\%*c",&(a+i)->dtb);
                   printf("-----\n");
                   printf("Thong tin vua nhap\n");
                   printf("Ho va ten\tDiem\tNam sinh\n");
                   for(i=0; i < N; i++)
                       printf("%\t^{6}.2f\t%d\n",(a+i)->nm,(a+i)->dtb,(a+i)->ns);
                   free(a);
```

- Chương trình bên nhập và in thông tin của N sinh viên.
- * Kết quả chạy chương trình.

Nội dung chính

2

Bài tập

- 1. Nhập vào danh sách N sinh viên gồm các thông tin sau: mã sinh viên, họ tên, ngày tháng năm sinh, điểm trung bình, quê quán, giới tính. In ra sinh viên có điểm lớn nhất.
- 2. Sắp xếp danh sách sinh viên trên theo điểm và in ra màn hình.

Thank You!

